

BÉKÉSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

POLITIKAI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, Kispiac-tér, Zvaratkó-ház

Egyes szám ára 6 fillér.
Vármegyei telefonszám 67.

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és vasárnap

Főszerkesztő:
Dr. PÁNDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő:
Dr. RELL LAJOS

Előfizetési árak helyben és vidéken:
egész évre 10 kor., negyedévre 2-50 kor.,
félévre .. 5 kor., egy óra .. —85 kor.
Nyilttér soronként 25 fillér

A kivándorlás új szabályozása.

Tévedés azt hinni, hogy annak a vérvessztésnek, melyet a nemzet szenved a kivándorlás roppant megnövekedése folytán, véget lehet vetni bármely tilalmakkal, vagy nehezítésekkel. A kivándorlás szociális jelenség, melynek igen sokféle és komplikált okai vannak. A kivándorlást meggátolni annyi volna, mint az állampolgárok jobb sors utáni törekvését lehetetlenné tenni és az itthon magukat fentartani nem tudókat folytonos nyomorgásra kárhoztatni. Erre pedig manapság egy állam sem vetemedhetik, mert az egyén szabad költözködési jogát minden törvényhozás feltétlenül respektálandónak tartja.

Ami az állam a kivándorlás tekintetében tehet, az csupán az, hogy a kivándorlás korlátlanágának bizonyos kautálék és garanciák felállításával határokat szab. Az egyén felett ennek érdekében való állami gyámkodás bizonyos irányban feltétlenül szükséges, mert hiszen akár kalandvágy, akár sorsával való elégedetlenség, akár az ismeretlen és bizonytalan jövő csábító ereje gyakran kivándorlásra bírják az olyanokat is, akik a helyzet felismerése mellett erre a végső lépésre magukat el nem határoznák. A

felügyelet bizonyos neme nyilatkozik meg abban, ha az állam meg akarja óvni polgárait a könnyelmű és megfontolatlan kivándorlástól. Persze, a gyakorlatban igen nehéz megtalálni azt a határvonalat, ahol a megengedhető gyámkodás végződik és az egyéni szabadság korlátozása kezdődik.

És valamely kivándorlási törvény liberális és szociális jellege éppen azon fordul meg, hogy ezt a nehéz határvonalat megtartja-e vagy sem.

A magyarországi kivándorlás roppant nagymérvű megnövekedése az utolsó öt év alatt kormányférfiaink figyelmét fokozottan reá fordította erre a társadalmi jelenségre. Fél évtized alatt 800,000 ember hagyta itt ezt az országot, tehát csaknem huszadrésze az egész lakosságának. Hogy ezt az állam nem nézheti tétlenül, az bizonyos. Persze, azoknak a társadalmi és gazdasági okoknak a kiküszöbölése, amelyek végeredményben a kivándorlást előidézték, máról holnapra be nem következhetik, mert a gazdasági berendezkedés változásai nem oly rohamosak, hogy egyszeribe minden ember jó, biztos és megélhetést keltő keresethez jusson. És ezért az állam a kivándorlás korlátlanágát különféle nehezítésekkel és akadályokkal iparkodik csökkenteni.

Az 1903. évi Tisza-féle kivándorlási törvény a legfőbb kautálék a kivándorlás tulságos elszaporodása ellen abban látta, hogy a kivándorlók tengerentútra való szállítását egyetlenegy hajózási társaságra bizta. Az engedélyezésnek ez a módszere azonban nem vált be, mert a kivándorlók tetemes része egyszerűen titokban szállította el magát a többi szállítási vállalatokkal, amelyek nem vetették alá magukat az állami ellenőrzésnek.

Andrássy Gyula belügyminiszter szombaton törvényjavaslatot terjesztett be a képviselőházhoz, melynek leglényegesebb újítása, hogy szakít az engedélyezés rendszerével és valamennyi szállítási vállalatnak bizonyos szabályok megtartása mellett megengedi a kivándorlók szállítását. Együttal a kivándorlási tilalmak körét és eseteit az új javaslat kiterjeszti, részint az állami érdek, részint a kivándorlók vagy hozzátartozók érdeke szempontjából. Készséggel elismerjük, hogy az új törvényjavaslat a gyakorlati tapasztalatok felhasználásával készült és hogy bölcs mérséklettel iparkodik megtalálni a helyes középutat a költözködési szabadság respektálása és az állam jogos érdekei között.

Mindazonáltal nem tudjuk elfojtani azt az aggodalmat, hogy ettől a törvénytől sem várhatjuk a kivándorlási láz alábbhagyását és a rettenetes mérvű emigráció csökkenését. Kínai fallal kellene az országot körülvenni, ha sikeresen meg akaránk akadályozni a kivándorlást. Es még akkor is ezren meg ezren kisurrannának a részekben.

Mert a kivándorlás maga természetes folyamánya a munka- és kereseti viszonyoknak. Mindaddig, amíg egyfelől a magyar nép földéhségét helyes birtokpolitika segítségével nem csillapítjuk és amíg a külföld nagyobb munkabért, jobb munkafeltételeket és olcsóbb megélhetést kínál a tömegeknek, az emberek ki fognak innen vándorolni. És ha valamely nagy kodifikáló művész bár legnagyobb paragrafusokba is tudná foglalni az „itt éljed, hainod kell“ magasztos parancsát: a munkáskezek a gazdasági és társadalmi törvények parancsszavára hallgatva, oda fognak tódulni, ahol munka, kenyér, több munka és könnyebb kenyér kínálkozik. Minden kivándorlási törvény az élet és pszichológia e törvényével szemben tehetetlen, irott malaszt marad.

EGY ASSZONY VERSEIBŐL.

CSODA.

Mintha fagyos földből,
Élettelen rögből,
A hosszú tél után
Tavasznak mosolyán:
Ibolya kinyitja kíváncsi kék szemét,
Gyöngyvirág megrázza apró csöngetyűjét,
Selymes pázsit fakad, lepke leng felette...
Ilyen nagy, nagy csoda szívünknek szerelme.

A BOLDOGSÁG.

Kijűrkészhetlen a boldogság
Szeszély leánya,
Szüntelen, egyre, pehetyénél könnyebb
Köntöset váltja.
Nem gondol azzal, milyennek vártad,
Milyennek kéred:
Kénye szerint ölt tűzpirosat,
Vagy hófehéret.

ÖRÖM, BÁNAT.

Valahonnan, csöndben, ide felénk hozzánk
Nesztelen lépéssel indul a boldogság.
Nem is vesszük észre, csak ha előttünk áll,
Sugaras mosolylyal meleg keblére zár.

Valahol az égen sötét felhő támad...
Valahonnan felénk megindul a bánat.
Már messziről megcsap metsző hideg szele,
Sóhajtnak, könynek bus előérzete.

TANÁCS.

Ha van édes boldogságod,
Féltve, rejtse el.
Meg ne lássák, meg ne verjék
Gonosz szemmel.
Sűrű magas kerítéssel
Ültesd körül,
Kívül szurós tüske legyen —
Rózsa belül.

Egyedül...

Ott ült nyitott ablakánál s kitekint a kertbe, melynek virágáit beragyogják a nap meleg sugarai, felszárítva a harmatcseppeket, melyek szívárványsz'nben ragyognak a rózsák, szegfűk és kaméliák szirmaiban.

Körülötte csend van, mint rendszeren, mint örökké szokott a zárdákban lenni, hova nem hat el a világ lármájából

semmi; sem az öröm zaja, sem a bánat sohajtása. A komor falak között az örök hallgatás, az örök nyugalom lakik s ha a fénynek egy sugara néha betéved az apró kockázatu ablakokon, az is oly sápadt, olyan halovány éppen, mint a cellákban imádkozó apácák arca, kik fekete ruhába öltözötten morzsolgatják az olvasót. Hideg és sajtáságosan szomorú ezeken a helyeken minden s az egyedüli zaj, ami néha megtöri a lélekre nehezede bántó némaságot, az orgona mélabus zsongása, mely utat tör a kápolna boltzatai alatt s végigbug a zárda félhomályos folyosóin.

És amint Agatha testvér, a még fiatal apáca nézi a kertben a napsugarak játékát, lelkében akaratlanul is hirtelen feltámad a mult.

Valami régen letűnt, de soha el nem feledett világnak az álomképe, egy bűvös panoráma gyermekifjúsága napjaiból, telve madártollal, hangos csi-

csérgéssel, bohókás mesével. Mintha még most is hallaná a kacajt, mely a palántok árnyában felhangzott egy-egy nyáresti alkonyaton, mikor a többiek-től különválva, ott üzték a lepkéket ketten, ő és...

Az apáca szelid jószág, haloványan hófehér arcán gyöngéd pir vonaglott keresztül s hiába fordította tekintetét a virágágyakról a feszületre, feltűdülő emlékeitől nem tudott szabadulni, ott vibráltak azok az agyában és a szívében.

Ugy tetszett előtte, hogy pillanatok alatt benépesedett körülötte minden, a cellák, a folyosók, a fák árnyas közei s ő ott szaladgált azok alatt, a harmatos gyalogcsapáson, míg az a másik, az a bohókás fiu, a Gábor, kinek azóta a nevét sem vette ajakára, mindenütt a nyomában halad s nekipirult arccal, kigyuladt tekintettel, elfojtott hangon kiáltja:

— Agatha, Agatha, megálljon már, mondani akarok valamit magának!

Az **Uránia-színházban**

ma és minden este
gyönyörű műsorral,
olcsó helyárrakkal

előadás tartatik.

Jegyek előre válthatók Tuvan
Adolf hőnyvhereskedésében és
este 7 órakor a pénztárnál.

A Gyulavidéki Vasút Ugye.

Utazás egy vicinális államosítása körül.

Szivesség József főhercegnek?

Hosszabb ideje kísért már az a hír, hogy a Gyulavidéki Helyiérdekű Vasutat az állam átveszi. Hol megcáfolják a hírt, hol meg ismét felmerül, kétségtelen azonban, hogy ha a dolog nem is befejezett még, de bizonyos lépések az államosítás irányában történtek.

Most egyik tekintélyes fővárosi napilap, a „Pesti Napló“ közl legutolsó számában ez ügyre vonatkozólag feltűnést keltő cikket, amelyben azt mondja, hogy pozitív értesülése szerint az államosítás meg fog történni. Ezt a tényt a nevezett újság elitélő kommentárral kíséri, amelyben egyszersmind erősen lebecsüli a Gy. H. É. V. értékét is.

Anélkül, hogy egyelőre pozitívumként elfogadnók a P. N. értesülését s magunkévá tennők számbeli adatait: itt közöljük a cikk rendkívül érdekes fejtegetéseit.

„Lapunk, a „P. N.“ szavá tette már a „Gyulavidéki Helyiérdekű Vasut Részvénytársaság“ ügyét. Ennek a 40 km. hosszú keskenyágányu vasutnak a megépítése 1.700.000 koronába került, holott a vasut részvénytőkéje mindössze 800.000 korona. Vagyis a vasutnak még üzembehelyezés előtt 900.000 korona adóssága volt, amelyért az anyagi garanciát a hitelezőkkel szemben a vasut-társaság igazgatósági tagjai vállalták. Megemlítettük azt is, hogy a vasut egyik részvényese József főherceg, a kit a társaság igazgatóságában egyik jószágigazgatója képvisel, a vasut igazgatósága a terhes kötelezettség alól úgy akar szabadulni, hogy a keskenyágányu vasutat följánlotta a kormánynak olyanformán, hogy az államvasut az üzembevitel ötszáz-

lékát térítse vissza a vicinális részvénytársaságnak.

Mi a minap annak a reményünknek adtunk kifejezést, hogy az illetékes körökben lesz elég erő és elhatározás az érdekeltek jámbor óhajlásának visszautasítására. Sajnos, csalódtunk, mert a kormány nemcsak hogy vissza nem utasította az érdekeltek rossz vasutját, hanem a minap bizottságot küldött ki a vasut anyagi helyzetének a felülvizsgálására — s a hogy értesülésünk szól — el akarja fogadni a fölkinált rossz üzletet. Mert miről van szó? Egyszerűen arról, hogy a kormány nem annyira az érdekeltek, mint inkább József főhercegek kedvéért üzembe veszi a vasutat, melyre évenként közel 90.000 koronát fog ráfizetni.

Azért mondjuk, hogy 90.000 koronát, mert a vasutnak most közel 40.000 korona az évi vesztesége, ellenben az üzem bevétele közel 100.000 korona, úgy, hogy a kormány fedezni tartozik nemcsak a 40.000 korona évi veszteséget, hanem a megállapodás értelmében köteles a Vasut-társaságnak átszolgáltatni a 100.000 koronányi üzembevitel ötven százalékát, vagyis összesen 90.000 koronát.

Végeredményében tehát évi 90.000 koronájába fog kerülni az Államvasutaknak az, hogy a kormány József főhercegeknek baráti szolgálatot akar tenni. Az ország aligha helyeselheti a rokonszenvek ilyen formában történő megnyilatkozását.

A kormány a városokért.

Küldöttség a miniszterelnöknél és a belügyminiszternél.

A városok anyagi helyzetének javítása, amelyet a parlamentben Halász Lajos képviselő hozott szóba, most a legkomolyabban napirendre került. Vasárnap küldöttség tisztelt a kormányelnöknél és a belügyminiszternél, ugyszintén Kossuth Ferencnél, akik mind hangsúlyozták, hogy a kormánynak ezentúl egyik

legfőbb gondja lesz, hogy a városok sorsán segítsen és fejlődését előmozdítsa.

A küldöttség, amelyben a békésmegyei képviselők közül K. Schriffert József vett részt, először Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternél tisztelt, aki megjegyezte, hogy a városi tisztviselők javadalmazása egyáltalában nem felel meg a kor igényeinek.

Ezután a küldöttség Wekerle Sándor miniszterelnöknél tisztelt, aki kijelentette, hogy a városokat a kormány fokozatosan fogja segíteni, olyformán, hogy bizonyos állami jövedelmekben részesíti őket. Kijelentette, hogy a városi tisztviselők fizetéseinek javításáról még ez évben fog gondoskodni.

A küldöttséget ezután Andrássy Gyula gróf belügyminiszter fogadta, aki kijelentette, hogy a legmelegebb rokonszenvvel viseltetik egy városok ügye, mint a városi tisztviselők sorsa iránt. Azzal a tervvel foglalkozik, hogy városi törvényt készítsen, mert ez nagyon szükséges és ezzel kapcsolatosan kívánja a tisztviselők fizetését is megállapítani. Amennyiben azonban erre idő nem lesz, másképpen fog gondoskodni a tisztviselők helyzetének javításáról. Skrupulusai vannak, hogy az állam szubvencionálja a városokat, mert ez az igazi önállóságot megöli. Ha másképpen nem segíthet a bajon és a pénzügyminiszternek nem lesz ellene kifogása, nem fog elzárkózni ez elől sem.

A nemzetiségek kulisszatitkaiból.

Elszomorodva szemléli minden igaz fia e hazának, mely ádáz gyűlölettel s rettenetes eszközökkel dolgoznak a magyar nemzet ellen ideháza és a külföldön nemzetiségeink. A külföldet könnyen megteveszthetik, mert hiszen kevés olyan külföldi van, aki kellő ismeretek birtokában ellenőrizni volna képes szemszedetett hazug rágalmaikat. Itthon meg szintén nem nehéz a szerepük: a felizgatott tömegek szenvedélyére építik működésüket s még a krisztusi szeretet alapján álló egyházakba is beviszik a gyűlölködés

vészthozó magvait. A folytonos agitációra, szervezésre azonban pénz és pedig sok pénz szükséges; az illetékeseknek tehát gondoskodniok kellett arról, hogy a rendelkezésükre álló hazai források mellett bő külföldi források is álljanak rendelkezésükre.

A pánszláv agitáció céljaira szolgáló anyagi eszközök megszerzésére kitűnő talaj volt eddig Amerika. Tót honfitársaink, kik odaát a tengeren jobb keresethez jutottak, úgy látszik, szívesen adták össze dolláraikat, nem ugyan erre a célra egyenesen, mert hisz a nagyhangu gyűjtések hirdetett célja nem ez a tényleges cél, hanem a szűkölködők, özvegyek és árvák segítése volt. Jellemző aztán az amerikai tót egyesületek vezetőinek lelkiismeretére, hogy holott ily célokra szedték össze a keserves munka és fáradság árán összekuporgatott fillérek, nem törődtek a nyomorgókkal, mint a monangahi bányaszerencsétlenség alkalmával is történt, hanem a magyarországi pánszláv igazgatók céljaira küldötték az egybegyűlt összeg egy részét, a többit meg a maguk egyéni céljaira, bankjaik gazdagítására fordították. Nem csoda, ha ilyenek láttára így kiált föl egy amerikai tót lap: A Jednota (az első kath. tót egyesület Amerikában) titokzatos pánszláv politikai akciója miatt vált Sodomává és Gomorává az amerikai katolikus tót nép élete és ez rontotta meg az óházában élő kath. testvéreink helyzetét is. Az összeharácsolt pénzekkel táplálták a Magyarországon folyó pánszláv politikai igazgatót, miattuk kiált az égbe bosszúért a csernovai eset.

Mig az amerikai tót lapokban ily irtózatos vádak hangzottak el az ótani tót egyesületek ellen, a vérbeli amerikai sajtó sem marad hallgatagon. A támadásnak itt természetesen más az alapja, mert hiszen ők nem ismerhetik úgy a tótság belső dolgait, mint maguk a tótok. Az amerikaiaknak az szurt szemet, hogy a tótság vezetői „csakis a régi házával törődnek, Amerikára semmi gondjuk nincsen“; tehát mint amerikaiak nem teljesítik kötelességüket, nem hű polgárai szabadon választott új hazájuknak, hanem „rontják,

És arra is emlékszik, hogy ő megállott, fáradtan, eltikkadva a szaladástól, remegve attól, amit ez a fiu neki mondani akar. Még mintha azt is és most is hallaná, amit egykor Gábor mondott:

— Láska, maga szalad mindig előlem, pedig hát én annyira és olyan erősen szeretem!

— Istenem, — suhan ki bűnbánóan az apáca ajkán a sóhajtás ezen emlékekre, de hiába való minden, elűzni azokat nem tudja, követik egymást nyomon, lépésről-lépésre.

A zárda kertjében levő fák lombzörrenése, a szellő által feléje hajtott illatár oda férköznek a szívéhez, mint egy-egy foszlánya a multnak s gondolatokat, vágyakat, ábrándokat ébresztenek abban, melyeket semmiféle fogadalma a világnak ki nem törölhet onnan, mert azok élni fognak mindig, örökké, mint az a szenvedés, mely a

templomok Madonnáinak arcáról visszacsugárzik.

Megcsendül a lelkében és a fülében a szerelem hívogató, édes, bűbajos szava:

— Téged, egyedül csak téged szeretlek, Agatha... Te vagy az én szentem, az én boldogságom, hozzád nőtt a lelkem!

És érzi, hiszen még most is arcába szökik a vér, a csókok özönét, azoknak forróságát, izgató mámorát, a Gábor karjainak ölelését, melyek ellen hiába tiltakozott, hiába védekezett, oda fonódtak azok dereka köré, mintha soha elbocsátani se akarták volna.

Csak úgy kergették agyában egymást a gondolatok, a rohamosan feltámadó emlékek.

Hogyan váltak el egymástól, miféle fogadásokat tettek s miféle terveket szöttek a jövőre nézve. Gábor még esküt is tett a platánok alatt, hogy

nem hagyja el soha, hogy visszatér hozzá, feleségül veszi s aztán... Azután mult az idő, egy év, két év, hosszú esztendő, a bohókás fiuból erős, szélesvállu ember lett, aki nevetve beszélt a gyermekkor játékaikról, a hajszolt ideákról, a nevetséges ábrándokról, amig egyszer oltár elé lépett. Nem vele, hanem mással, hiszen ami köztük történt a kertben, a fák lombzata alatt, egy napsugaras alkonyaton, az mind csak álom volt és mese, mint az a boldogság, melyet ő alkotott magának...

Agatha testvér megrezzenet.

Hanem az emléksorozatnak még nem volt vége.

Lelkében a multak világa tovább is derengett és vizhangot vert szívében most is az a zokogás, mellyel akkor Gábort elsíratta s mely megérlett lelkében egy végzetes elhatározást. Oda lépett ő is az oltár elé, csak hogy

5 korona! Nagy feltűnést keltő olcsó árak! 5 korona! Van szerencsém igen tisztelt vevőim b. tudomására adni, hogy ROSKOPF-ÓRÁKAT sikerült jutányos áron beszerezni, melyeknek darabját 1 évi jótállás mellett 5 koronáért árusítom. Egyben bátor vagyok ajánlani, hol raktáron tartok mindennemű zseb, fali, inga, ébresztő és fali-órákat, melyeket pontosan szabályozva, 2 évi jótállással olcsón árusítok. — Órák és ékszerek javítását elfogadom.

Ezideig irántam tanusított pártfogásukat megköszönve, és azt továbbra is kérve, vagyok tisztelettel

GRUBER SAMU
órás és ékszerész
Békéscsabán, a posta mellett.

állandóan meglopják azt". Nem csodálkozhatunk tehát, hogy az amerikai hatóságok elhatározták az **amerikai tót egyesületek betiltását**, üzletkönyveiknek, üzelmeknek megvizsgálását. Kíváncsian várjuk, mikor fog e betiltás megtörténni, mely egyúttal érdekes világot vet majd azokra a forrásokra is, amelyekből nemzetiségi törekvéseink egy része táplálkozik.

Amily vigasztaló ránk, magyarokra nézve ez a legújabb amerikai hír, ép oly leverő is, mert hiszen sok-sok honfitársunknak félrevezetéséről, nehéz munka árán szerzett pénzüknél lekiismeretlen elpazarlásáról tanuskodik. Hiisszük, a hazai pánszláv korifeusok nem fognak dicsekedni amerikai „barátaikkal”, de azt még inkább reméljük, hogy Amerikába szakadt tót honfitársaink nem fognak többé felülni az édes hangu csábítóknak, izgatóknak, akik szemforgatva szedik össze a munkás nép félretett filléreit, hogy aztán vagy a nemzet megrontására fordítsák, vagy pedig a maguk vagyonát gyarapítsák velük.

A mezőberényi takarékpénztár megalakulása.

Az alakuló közgyűlés tárgysorozata.

Többször méltattuk már azon jelentős eseményt, hogy a Mezőberényi Hitelszövetkezet mint ilyen felszámolt s kilépett az Országos Központi Hitelszövetkezetből, hogy mezőgazdasági takarékpénztár részvénytársasággá alakuljon át. Ezen alakulás egyes mozzanatairól is beszámoltunk annak idején. Most az új takarékpénztár alakuló közgyűléséről adunk hírt.

Az új takarékpénztár, amelynek címe „Mezőberényi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság” lesz, június hó 14-én, vasárnap délután 3 órakor tartja meg alakuló közgyűlését a mezőberényi Magyar Királyszálloda nagytermében.

E gyűlés feladatahoz tartozik:

1. a közgyűlés elnökét, jegyzőkönyvvezetőjét és a jegyzőkönyvet hitelesítő két tagot megválasztani;
2. a 250.000 korona alapítókénél kellő aláírás és befizetés által történt biztosításáról meggyőződést szerezni;
3. az alapszabályokat megállapítani, s az alapítókkal történt megállapodások iránt határozni;
4. a társaság megalakulása iránt határozni;
5. a felügyelő-bizottságot egy évre megválasztani;
6. az alapítóknak a kereskedelmi törvény 152. §-ban megállapított felelőssége iránt intézkedni.

Az aláíró részvényeseket az alapítóktól nyert részvénynyugtát az alakuló közgyűlésen való részvételre jogosítják, az illetők azonban személyazonosságukat az alapítók által az alakuló közgyűlés alkalmára kiküldött háromtagú bizottság előtt igazolni és az eredeti nyugtákat felmutatni kötelesek.

Munkásharc a csabai Reisz-féle butorgyárban.

Az összes munkásoknak felmondottak.

Csaba egyik legnagyobb ipartelepén, a Reisz Miksa-féle butorgyárban, amelyben élénkebb szezon idején 30—40 ember dolgozik, igen valószínűleg rövid idő múlva megszüntetik a munkát. Ez időszere az összes munkások felmondásban vannak és amennyiben a felmondási idő leteltéig szervezeten munkások nem fogadtatnak fel, bizonyos időre a munka megszűnik.

A folyamatban levő harc állásáról és mibenlétéről kérdést intéztünk a gyár vezetőségéhez, mely a következő levélben adott felvilágosítást az ügyről:

Tisztelt Szerkesztő ur!

A gyárunkban folyó munkásküzdelem tényállása a következő:

Munkásainkkal három évre szóló megállapodásunk volt, mely megállapodást a szakma keretében működő „Szervező-bizottság” utasítására a munkásság megszegte. Ezen szerződészegésre általános felmondással feleltünk.

Az ügy elintézése végett a központ a párt titkárát, Horovitz Jenőt küldötte ki, ki megjelent a gyár irodájában és kinek tapintatos fellépésére az egyezséget majdnem sikerült megkötni, mindazonáltal azon kijelentésünkre — tekintettel az általános felmondásra — mely szerint minden egyes szakmunkás, ki a jövőben itt dolgozni óhajt, saját személyére nézve újból kell, hogy felvételt kérjen, megállapodásra nem juthattunk: a párttitkár is elutazott.

Minden valószínűség szerint hosszas harcra van kilátásunk, az üzemből azonban fennakadás nem lesz, mert bőséges készletünk van és szervezeten kívüli munkások jelentkezésére biztos kilátásunk van.

Az igazságnak ez felel meg; ha Szerkesztő ur esetleg megjegyzésekkel óhajtja kísélni, úgy semmi kifogásunk sem lehet ellene. Békéscsaba, 1908 május 12. Teljes tisztelettel Reisz Sándor.

Értesülésünk szerint különben a munkások még szombati gondolkodási időt kaptak; ha ez alatt meggondolják a dolgot s a gyárvezetés által kívánt feltételt elfogadják, akkor az általános felmondást a gyár visszavonja, ami mindenesetre kívánatos volna nemcsak az ipartelep személyontjából, de még inkább a munkásokra nézve.

HIREK.

— A vármegye májusi közgyűlése. A vármegye hivatalos lapjának tegnapi száma közli a közgyűlés meghívóját, amely szerint az alispán e hó 25-re hívja egybe a bizottsági tagokat. Egyidejűleg jelzi, hogy ezen a közgyűlésen fog tárgyalatni a vármegyei házi pénztár 1907. évi zárszámadása, amelyre vonatkozó állandó választmányi határozat, — mely a 8-án megtartott ülésen hozatott, — törvény szerint 15 nappal a közgyűlést megelőzőleg, meghirdetett. A közgyűlési tárgysorozat a közgyűlés előtt 8 nappal fog a hivatalos lap legközelebbi számában közzététetni. Ugyanekkor közöltetik a vármegye alispánjának évnegyedes jelentése is, a február havi közgyűlés óta tett nevezetesebb intézkedésekről. A tárgysorozat egybeállítási munkálatai körülbelül a hét közepén nyerne befejezést s így az addig beérkezett ügyek még a rendes közgyűlésen fognak tárgyalatni.

— A csabai öntözött rét megtekintése. Ma délelőtt Budapestről Csabára érkeztek Szalay Dezső földművelésügyi miniszteri osztálytanácsos, Gyárfás József, az Országos Növénytermelési Kísérleti Állomás vezetője és Katona Béla kir. kulturfőmérnök, akik ma délután a csabai öntözött rétet tekintették meg.

— Bérmlás. Fetser Antal nagyváradi felszentelt püspök május hó 30-án Békésre megy, hogy ott 31-én a róm. kath. híveknek kiszolgáltassa a bérmlás szentségét. Az egyház vezetősége már hozzáfogott a fogadtatás rendezéséhez.

— Jóváhagyott kölcsön. Csaba község közgyűlése, mint már ezelőtt is több ízben, úgy az 1908. évre is elhatározta, hogy 20.000 koronát a községi pénztár részére ideiglenesen kölcsön vesz a katonapénztárból, amely szintén a község tulajdonát képezi. Csupán azon esetre szolgál ez a kölcsön, ha esetleg késedelmes adóbefizetések vagy más nem várt körülmények miatt a községnek kötelezettségei teljesítésénél szüksége volna az összegre. A közgyűlés határozatát azonban a vármegyei törvényhatóság minden indoklás nélkül megsemmisítette s a kölcsönt nem engedélyezte. Az előjáróság megfeleltette ezt, s most a belügyminiszter ma érkezett leiratával megváltoztatta a vármegye döntését s a kölcsönt jóváhagyta azon indoklással, hogy e kölcsön már a múlt évben is megszavaztatott s akkor ezt a vármegye is jóváhagyta, továbbá, hogy a vármegye a képviselőtestületi határozat megsemmisítését mivel sem indokolta.

— Nyugdíjválasztmányi ülés. Békésvármegyei törvényhatóságának nyugdíjválasztmánya holnap, szerdán délután ülést tart. Ezen ülés fontosabb tárgyai között szerepel Jancsó Péterné és Somogyi Ákosné gyi ellátásának ügye.

— Népszerű előadás. A bal-eseteknél nyújtandó első segélyről dr. Wallfisch Ferenc május hó 24. és 31-én, vasárnap délután 2 órakor a városháza nagytermében ingyenes népszerű előadásokat tart.

— Tűzvész Csabán. Tegnap, hétfőn este 9 óra tájban nagy riadalmat okozott Csabán a Mészárszék-utca egyik házában égése. Leginszky Sámuel szabómesternek Mészárszék-utca 2090. számú háza gyulladt ki s csakhamar az egész tető lángban állott. Érdemes megjegyezni, hogy már az egész város tudta, hogy tűz van s mindenfelől szaladtak az emberek a tűzvész felé, mire a toronyőr is tudomást szerzett az esetről s meghuzta a vészharangot. Mire a tűzoltóság kivonult, már a ház megmentéséről szó sem lehetett, hanem csak a tűz lokalizálásáról. Ez sikerült is, magának a meggyulladt háznak tetőzete azonban teljesen leégett. A padláson bennégett két szoba butor s még sok felhalmozott érték. A kár mintegy 2000 korona. A tűz oka a rendőri jelentés szerint, mint rendszeresen ismeretlen. A mendemoda azt beszéli, hogy gyújtogatás történt. Állítólag a házat valami asszonyszemély gyújtotta volna fel, akinek viszonya volt a tulajdonossal, de az elhagyta. Szóval szerelmi bosszúról volna szó. Természetesen ezt bajos volna beigazolni.

— Utóállítások. A vármegye alispánjának előterjesztésére a honvédelmi miniszter most tüzte ki a folyó évben és a jövő februárig megtartandó utóállítások határidejét. Eszerint június hó folyamán két utóállítás lesz, ugymint 5-én és 20-án. A többi hónapokban mindig 5-én tartatják, kivéve szeptember hónapot, mikor az utóállítások 21-én ejtettek meg.

— Kinevezés a csabai főgimnáziumnál. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Fest László helyettes tanárt a békéscsabai ág. hitv. ev. Rudolf-főgimnáziumhoz a fennálló szerződésből kifolyólag rendes tanárrá nevezte ki.

— A hivatalvesztésre ítélt jegyző felebbezése. Megirtuk volt, hogy a vármegye alispánja a múlt héten döntött a kétegyházi ismeretes fegyelmi ügyben, még pedig olyképp, hogy Szilágyi Pál adóügyi jegyzőt hivatalvesztésre ítélte. Az ominózus ügy azonban ezzel még nem ért véget, mivel az elítélt jegyző tegnap felebbezést nyújtott be az alispán határozata ellen.

ENERGIN

EGY EGÉSZ DOBOZ ÁRA 2.50 KORONA.

Kapható a gyógyszerárakban, de biztosan az

ENERGIN VÁLLALATNÁL PÉCSETT, mely 6 dobozt bérmentesen szállít.

Leghathatósabb és legizletesebb hizlaló és vértisztító szer!

Számos előkelő orvostanár és szaktekintély által kitűnő eredménnyel kipróbálva.

Gyermekeknél: Siettet a járást és fogzást, eloszlatja a mirigyeket és ótvart. Biztosítja a csontok és izmok ép fejlődését. Javítja és rendezi az emésztést.

Felnőtteknél: Utólérhetetlen vértisztító, gyengélkedőknél erősítő és mirigyoszlató szer. Mellbajosoknál megszünteti az izzadást és elősegíti a gyógyulást.

— **Halálozás.** Horváth Mátyás csabai kovácmester ma éjjel 50 éves korában elhunyt. Halálát felesége és nyolc gyermeke gyászolja. Temetése holnap délután megy végbe.

Ma, kedden délután 3 órakor Achim János tekintélyes csabai gazdálkodó, Moldoványi János vármegyei aljegyző apósa, hosszas szenvedés után elhunyt.

— **Szalay József dr. sajtópöre.**

Még a múlt év augusztus havában történt, hogy a Nap című budapesti lap „Liliomtiprás a vásárhelyi sétateren” című közleményében súlyos hivatalos hanyagság elkövetésével vádolta meg dr. Szalay József vásárhelyi főkapitányt, Szalay József csabai nagybirtokos fiát, megrágalmazván őt azzal, hogy ő az oka, hogy vásárhelyi csirkefogók a sétateren napról-napra leánygyermekeket becstelentenek meg. A főkapitány nyomban fegyelmi eljárást kért maga ellen, amely természetesen felmentéssel végződött. Erre megindította a sajtópert a kérdéses cikk szerzője, Horváth Elemér fővárosi hírlapíró ellen. A tárgyalás a múlt héten lett volna a fővárosban, azonban az elnapoltatott, mert a vádlott a tárgyaláson nem jelent meg. Az új tárgyalás előreláthatólag csak az ősszel lesz.

— **Uj vízművek a vármegyében.** Gróf Széchenyi Antal pósteleki birtokán öntözött rétet létesít. Az alispán a vízügyi tárgyalást június 10-én délelőtt 9 órára tűzte ki Doboz községhez. — Csaba község a sikkonyi puztán a régi Körös medrében új zsilipet létesít. Ennek tervei május 15-étől június 17-ig közszemlére lesznek kitéve a város-házán. Az észrevételek ezen idő alatt annál is inkább beadandók, mert az érdekeltek elkésve érkezett felszólalásait nem veszik figyelembe.

— **Huszárok Csabán.** E hét végén érdekes látványosságban lesz része Csaba községének. A Brassóból Bécsbe áthelyezett huszárezred lovon teszi meg ezt az utat s valószínűleg most szombaton érkezik Csabára, ahonnan Szarvas felé vonulnak tovább.

— **A gyulai főgimnázium új rendes tanárai.** Münch Szilárd váradegyházmegyei áldozópap, ki március hó végén szép sikerrel tette le utolsó tanárvizsgálatát, a nagyváradi püspök a gyulai főgimnázium rendes tanárává nevezte ki. A jeles képzettségű fiatal tanár e hó 7-én, csütörtökön tette le hivatali esküjét a főgimnáziumi bizottság előtt. Továbbá a vallás- és közoktatásügyi miniszter a fennálló szerződésből kifolyólag Tóth József eddigi ideiglenes tanárt, a gyulai főgimnáziumhoz tornatanárrá nevezte ki.

— **Postabetörések.** A múlt héten a körösladányi postahivatalba betörést követtek el. Elvittek mintegy 200 korona készpénzt és bélyegjegyeket. — Szombaton éjjel pedig a szeghalmi postahivatalba akartak elkövetni betörést, de ez az operáció — bár az ajtót félig-meddig kifizitgették, a plafont átlukasztották — nem sikerült, valószínűleg rá virradt a betörőre, avagy valami zaj elriasztotta. E divatba jött postabetörések tettesét a csendőrség nyomozza. Hír szerint Ladányban egy névtelen levél alapján két tisztességes iparost is gyanuba vettek. A vakmerő betörőnek eddigél „kézzelfogható” nyoma nincs.

— **A Décsey-cég csödbe ment.**

A Rasofszky Miksa-cég után most a gyulai törvényszék elnöke a Décsey József-cégre is megnyitotta a csödböt. Tömeggondnok dr. Hoffmann Lajos csabai ügyvéd lett.

— **A betegpénztári orvosok ügye.**

A gyulai kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága és az Orvosszövetség békésmegyei fiókjának vezetősége, a kerületi pénztár helyiségében a múlt héten együttes gyűlést tartott, mely ülésen a minisztérium megbízásából megjelent Harkányi József miniszteri titkár, ki az Orvosszövetség és a betegsegélyező igazgatósága között történt legújabb megállapodások jóváhagyására nézve újabb pontokat vetett fel, mert a megállapodás némely pontja nem világos; továbbá a pénztári orvosoktól szerződést kíván. Ugy az igazgatóság, mint az orvosok, a hiányzó és nem eléggé világos pontok precizozásába némi vita után belementek s így a kötött megállapodások a minisztérium által rövid időn belül jóvá lesznek hagyva.

— **Az orosházi reformátusok hangversenye.**

Vasárnap este nagy-sikerű hangversenyt rendezett az orosházi református egyház vezetősége az ott építendő templom alapja javára. Fényes és nagyszámú közönség gyűlt egybe ezen estélyre, melynek programja, mint előre is jeleztük volt, valóban magas színvonalon állott. A hangversenyt a szentesi református énekkar szabatos, precíz éneke vezette be, amelyet a közönség nagy tetszéssel fogadott. Majd Futó Zoltán szentesi lelkész, egyházmegyei tanácsbíró tartott rendkívül szellemes és tartalmas felolvasást, amely a nagy közönség figyelmét mindvégig teljes mértékben lebilincselte. Jakó Eteleka szép szóló-éneke után művészi hegedűjáték következett. A hódmezővásárhelyi dalárda karnagya, Arany János játszotta nagy művészi készséggel Dvorák „Humoreszkjét” és Vienavszky „Legendáját”. A zongorakíséretet Tilger Árpád, az aradi Nemzeti Színház karmestere látta el. A második rész első száma Sántha Károlynak „Múlt, jelen és jövő” című jelenete volt, amelyet Rónai Mártonné, Bartók Rózsika és Váróczy Imre adtak elő nagyon ügyesen. Majd Darabos Lajos, a hódmezővásárhelyiek országos hírnevű kántora énekelt néhány műdalt, óriási hatást kelte. A következő pont Szabolcska Mihály verseinek felolvasása volt. Eredetileg úgy volt s a műsor is úgy hirdette, hogy maga a kiváló költő is jelen lesz s ő olvassa fel verseit. Azonban ugyane napra esett a temesvári katolikus püspöknek, Csernosh Jánosnak beiktatása is s ezen Szabolcskának, a temesvári református esperesnek jelen kellett lennie; így hát nem mehetett el Orosházára. Maga helyett azonban elküldötte néhány legújabb remek költeményét s a gyönyörű versek, amelyeket felolvastak, az illusztris szerző távollétében is nagy hatást tettek. Mendöl Ernő „Magyar négykezesét” maga a szerző és Noszlopy Elek játszották zongorán szintén élénk tetszés mellett. A végső

szám ismét a szentesi énekkar népdaléneke volt. Hangverseny után nagyszerű táncvigalom volt, amely egészen a reggeli órákig tartott.

— **Pánik a gyulai cirkuszban.**

A múlt hét egyik estéjén hirtelen kerekedett szélvihar és a nyomában megeredt zápor majdnem végzetessé vált rémületet okozott a napok óta Gyulán működő Brabanti-cirkuszban. A közönség állandó érdeklődéssel kíséri az ott most folyó díjbirkózásokat, annyira, hogy a vészjósló sötét felhőkkel borított égboltozat sem volt képes több száz embert a kínálkozó műelőzettel távoltartani. Két birkozó bajnok javában ölögte egymást, mikor a szél belekapaszkodott a kifeszített tetőponyvába s néhány másodpercnyi viaskodás után a ponyva engedett és széttépődve zuhant a közönségre, leütve utjában az égő acetilén-lámpákat. Erre az egész tákolmány, mint kártyavár összeomlott. Pillanat alatt mindenki fejét vesztve rohant a kijáratok s rémes tolongás, kavarodás, gyermek-sivítás támadt. Mindenki hozzátartozóját, gyermekét kereste. Aki nem juthatott a kijáratokhoz, késével ütött léket az utat elzáró ponyván, úgy menekült. Nagysokára, mikor az eső elállott, lehetett csak konstatálni, hogy súlyosabb baleset nem történt. Mindössze néhány sportbarát kapott kisebb-nagyobb ütletet, másoknak az orrát törték be a tolongásban. A balesetet a lovardai személyzet előrelátásának hiánya okozta, mert nekik tudniok kellett, hogy építményük nem képes a szélnek ellenállni s a vihar keletkezésékor a tetőponyvákat rögtön le kellett volna bocsátaniok. A tulajdonost több száz korona kár érte a hanyagság miatt s most ráadásul fedél nélkül is maradt.

— **A vármegye kiskatonái.** Békésmegye törvényhatósága két hadapród-iskolai alapítványi helyre hirdet pályázatot. Az egyik hely az által üresedett meg, hogy az illető hadapród az iskolát elvégezte, a másik pedig akképen, hogy az alapítványos az iskolából kilépett. A megürült helyeket legközelebb töltik be.

— **Késelő tanonc.** Vasárnap délután Békésen csónakázgatót a Körösön Timár Endre csabai iparos tanonca Seeburger György. Meglátta ezt a partról három más tanonc s megirigyelte Seeburger élvezetét. Kövekkel kezdték dobálni a csónakázó fiút, aki erre kiszállt s verekedni kezdett támadóival. Verekedés közben bicskát rántott s azzal Nagy Ferencet, Juhász Antal kaptafakészítő inasát oldalba szurta. A megszurtt gyereket súlyos sérülésével beszállították a kórházba.

— **Magyar név.** Berger Sámuel, a csabai Uránia mozgófényképszínház tulajdonosa és kiskoru gyermekei vezetőneveket belügyminiszteri engedéllyel Balla-ra változtatták.

— **Öngyilkos öregasszony.** Vasárnap délelőtt Szarvason felakasztotta magát özv. Gyebnár Istvánné, szül. Szelják Mária, 72 éves öregasszony. Hozzá tartozói csak 10 óra-kor találták rá, amint szobájában az ajtóvason lógott. Egy évvel ezelőtt halt el férje, akivel 52 évet élt együtt s mióta özvegyen maradt, állandóan busult, bár viselkedéséből nem lehetett volna sejteni, hogy bánatát ilyen módon gyógyítja majd meg.

— **Utépítés a vármegyében.** A kereskedelemügyi miniszter a gyoma-körösladányi 18 kilométer hosszú törvényhatósági ut kiépítési céljából — amely építkezés a beruházási hitel terhére történik — a közigazgatási bejárást június hó 2-ára tűzte ki.

— **Nagyváradiak nálunk.** Csaba közönségét igen érdeklő képet mutat be szerdán és csütörtökön este az Uránia. Bemutatja Nagyvárad mozgalmas életét. Magunk előtt látjuk elvonulni a nagyváradi korzót; a kép oly tiszta és nyugodt, hogy azon felismerjük rokonainkat és ismerőseinket, amint elstálnak előttünk. Végül bemutatja még a nagyváradi Vilmos-huszárok lovasgyakorlatát, amely igen közelről érdekel bennünket, mivel sok csabai ifju tölti katonásvét a nagyváradi Vilmos-huszároknál. Ezenkívül még más 10 kép kerül bemutatásra.

— **Vizbefutó öregasszony.** Szombaton, május 9-én Mágori Czipora nevű szeghalmi asszony lement a Körösre vizért. A szerencsétlenül járt öregasszonyt, aki szivbajos volt, merítés közben szélhűdés érte és arccal a vízbe bukott. Mikor holttestét kifogták, még a kezében görcsösen szorította a vizes edényt.

— **Uj százkoronás bankjegyek.** Nyolc év előtt, 1900 március 31-én bocsátották ki a most is forgalomban levő huszkoronás bankjegyeket s az OMB. már egy év előtt elhatározta, hogy új huszkoronás bankjegyeket fog kibocsátani s a régieket bevonja. A jegybank főtanácsának csütörtöki ülésében állapították meg az új bankjegyek kibocsátási idejét. Eszerint június 22-ikén bocsátják ki az új huszkoronásokat, amelynek mintáját Hegedüs László magyar festő rajzolta. Ugyanis a bank által hirdetett pályázaton az általa készített rajzot találták legjobbnak.

Egy orosházi munkás tragikus halála.

Elpusztult idegenben.

A tavasszal nagy csomó munkás ment el Orosházáról Székesfehérvárra kubikos munkára, hogy maguknak és családjuknak megkeressék a mindennapi kenyeret, amelyhez hozzájutni a mai világban nagyon nehéz a szegény embernek.

Az elutazott munkásokat kikísérték a vasutra a feleségeik, meg a gyermekeik s lelkükre kötvén, hogy az idegenben se felejtszenek meg az itthon maradtakról, elbucsztak tőlük. A vonat prúszkölve robogott ki az állomásról s elröpítette meszsire az orosházi munkásokat.

Ez még kora tavasszal történt és alig érkezett róluk hír, mert a nagy munkában nem értek rá az írással foglalkozni, amihez úgy sem nagyon értenek.

Az elutazott munkások közt volt Lakatos Pál napszámos is, aki feleségét és gyermekét hagyta otthon. Róla sem tudtak semmit eddig, csak tegnap érkezett a családhoz egy szomorú üzenet. A szomszédasszony fia írta s a családnak így jutott csak tudomására.

Meg volt írva a levélben, hogy ne

várják haza Lakatos Pált, mert nem jön haza többé, elköltözött oda, ahonnan nincsen visszatérés.

Az orosházi munkások egy vasuti töltésnél dolgoztak. A töltés magasabb volt már egy ölnél, mikor Lakatos Pál alatta dolgozott. A föld még nem volt a töltésen eléggé szilárd s a távolabb dolgozó munkások egyszerre rémülten látták, *amint egy hatalmas földréteg lezuhant s maga alá temette Lakatosot.*

Rémülten rohantak a segítségére, de mire eljutottak a rászakadt földet takarítani róla, *már akkor halott volt, — megfulladt.*

El is temették már a tragikus sorsu munkást ott az idegenben s a család csak most értesült róla, most írta meg a feleségének a szomszédasszony fia, hogy menjenek el a holmijáért s ejtsenek egy könyvet a sírjára.

Törvénykezés.

A bajusz.

Tárgyalás a csabai járásbírósnál.

A bírő: (A panaszozhoz.) No, lépjen ide, hogy hívják: Ádám Sándor. Adja elő a panaszát.

A panaszos: (Tagbaszakadt öles parasztleány. A vöröses bajusza ijesztenően hosszú. Mint két vasvilla hegye.) Hát tekintetes uram, mondhatom? Kétszáz pengőt követelek, meg a tekintetes ügyvégi perköltséget.

A bírő: Most ne erről beszéljen. Mondja el, mi a panaszja Csicsely András ellen. A követelését majd később adja elő.

A panaszos: Azt már úgy tessék felítelni, hogy ő adja elő. Nem én. Mert ő a bűnös. Ez a Csicsely. Ugy történt kirem alázatossággal, hogy szent karácsony iccákáján teaestijén voltunk a bányánál a fonóban.

A bírő: Micsodán? Teaestélyen?

A panaszos: Hát már most olyan világ van instálom. Télvizkor hun itt, hun ott téjzunk este. Mivel meg in a rumot külön szeretem, nem a forró vízben, többet ittam, amennyi belémfir, tekintetes törvénzsik.

A bírő: Nézze, figyelmeztetem, hogy itt nemcsak a maga dolgát tárgyalja a bíróság. Igyekezék rátérni a panaszára.

A panaszos: Mingyárt ráfírek már tekintetes bíróság. Többet ittam a kelletténél, oszt lekönnyököltem az asztalra és elaludtam. Mikor fölbredek, — az istálófáját, nem jó arra rá gondolni. Akkurát ilyen bajuszom volt, mint mostan. És a két vige ott maradt az asztalon, odapecsítették, míg aludtam, spányor viakszszal. Hogy a lányoknak legyen mit nevetni, instálom. Csak azir. Ez tette, ez az Andris. Ez tett csuffá. Kétszáz pengőt követelek írte, mert le kellett a bajuszomat nyíratni túbül instálom.

A bírő: Miért követeli ezt a négyszáz koronát?

A panaszos: Mert dukál. Jár az nekem a bajuszomért.

A bírő: (A vádlotthoz.) Csicsely András. Megértette mivel van vádolva a bíróság előtt?

A vádlott: (Vézna kis tót legény.) Igenis megértettem.

A bírő: A panaszos előadására van valami észrevétele?

A vádlott: Nem igen vetem semmit észre pan szolgabíró. Ugy igaz, ahogyan Ádám Sándor mondott. Ugy igaz. Az is igaz, hogy engemet a szénahányó nyelivel a fejbe megvert. Van tanuság három.

A bírő: (A panaszozhoz.) Fentartja a vádat és a követelését?

A panaszos: Feltartom és tekintetes bíróság a hadügyminiszterig.

A védő: Kérem a tekintetes bíróságot, méltóztassék megállapítani, hogy a vád által sérelmezett bajusz, amint az panaszos személyes megjelenéséből szakértő nélkül konstatalható, a könnyű testisértés elkövetésétől eltelt idő óta visszanyerte eredeti alakját. Ennélfogva méltóztassék tekintetes bíróság ítéletében kimondani, miszerint a panasz tárgytalan. Feltéve, de meg nem engedve, hogy a tekintetes járásbíró erre az álláspontra helyezkedni nem méltóztatna, ezen esetben viszontvádat emelek felem nevében és kérem, hogy a megveréséből származott kétszáz korona orvosi és illetve ápolási díjat panaszossal szemben megítélni ne terhelhessék.

A bírő: Ádám Sándor. Megértette a védő ur előterjesztését?

A panaszos: Nem én uram.

A bírő: A védő ur azt fejtette ki, hogy a maga bajusza azóta újra kinőtt és a panasz így alaptalan.

A panaszos: Igaz, igaz. De a fájdalomdíj?

A vádlott: Én is fájt, mikor ütött a Sándor.

A panaszos: Nem igen jártam még bíróság előtt. Nem tudom, visszakerhetem-e a panaszomat? Mert akkor istálom, hát akkor egyforma az igazság. Mind a kít rízen. Csak a fuvarköltisigemet kérem a tekintetes ügyvéd ur fizesse meg.

(M—ó.)

§ Ujmódi birtokszerezés. Agyafurt csalással akarta megszerezni négy mezőuri parasztember Hegedüs Lajos és Kelemen Bálint endrődi gazdáknak mintegy 20 holdas birtokát. Patkós Mihály mezőuri földmives volt a ravasz terv kieszelője, aki az őszszel egy napon maga mellé vett három embert, felült a vonatra s átrándult Csabára.

Itt a társaság beállított egy ügyvédi irodába. Patkós előadta, hogy ő a vele együtt jelenlevő Hegedüs Lajos és Kelemen Bálint endrődi gazdák földjét akarja megvenni. A Hegedüsnek és Kelemennek nevezett emberek — akiknek igazi nevét azonban maig sem tudják — előadták, hogy ők hajlandók a földet eladni s már meg is egyeztek, csak az adásvételi szerződést kell megcsinálni. Végül a negyedik ember, Juhász Antal mint azonossági tanu szerepelt s bizonyította, hogy ő, mint endrődi ember, ismeri a jelenlevő Hegedüst és Kelelent.

Ez alkalommal azonban a szerződést még nem ütötték nyélbe, miután maga az ügyvéd nem volt otthon s a társaság hazautazott Mezőtúrra.

Pár nap múlva Patkós ismét ájött, megint három emberrel, akik közül azonban már csak Juhász volt a multkori, a másik kettő azonban ugy látszik meggondolta a dolgot s otthon maradt. Helyettük Patkós más Hegedüst és Kelelent hozott.

Ekkor meg is csinálták a szerződést, amelynek alapján Patkós a kérdéses ingatlan tulajdonjogát magára akarta kebeleztetni. Közbejött azonban a vakmerő család leplezése.

Ugyanis a csabai ügyvéd segédje észrevette, hogy a két eladó nem ugyanaz, aki a multkor náluk volt, ebbeli felfedezését azonban csak a kliensek távozása után közölte az ügyvéddel. Az ügyvéd aztán látva, hogy a dolog gyanus, értesítette a rendőrséget.

A rendőrség rögtön a parasztozt után nézett, akiket még meg is találtak a vasutállomásnál. Itt egy rendőr észrevétlenül kihallgatta a beszélgetésüket, amelyből kétségtelenül kintunt, hogy mindnyájan mezőturiak s hogy az eladó gyanánt szerepelt két ember nem Hegedüs és Kelemen, hanem Patkós cinkostársai, akik családi uton akartak birtokot szerezni.

Ebből persze most már semmi sem lett, hanem e helyett a rendőrség feljelentése alapján az ügyészség okirathamisítás miatt vádat emelt ellenük. Tegnap, hétfőn állottak vádlottként a gyulai törvényszék előtt.

A főtárgyaláson Patkós és eladóként szerepelt cinkosai azzal védekeztek, hogy részegek voltak, mikor az ügyvédnél szerződést csináltak. Juhász meg, az azonossági tanu, azt állította, hogy őt agyonütéssel fenyegették, ha nem megy velük az ő személyazonosságukat igazolni.

A tárgyaláson ítélethozatalra még nem került a sor, mert azt újabb tanuk megidézése végett elnapolták.

Segédszerkesztő: Laptulajdonos: Teleky Sándor Dr. Ursziny János Nyomatott a „Békésmegyei Függetlenség” könyvnyomdájában, Békéscsabán.

Hirdetések.

Tudomásul!

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy a

Weisz Miksa-féle

Női-divatszalon

saját vezetésem alatt folytatom.

Ugy francia, mint angol toilletteket a legutolsó divat szerint jutányos áron készítik.

A t. hölgyközönség szives pártfogását kéri

tisztelettel

RESSELMANN ALADÁR

nőiszabó BÉKÉSCSABÁN,
Csirkepiac, Kocziszky-féle ház.

Mielőtt személy-, jel- zálog- vagy építési KÖLCSON iránt intézkednék kérjen díjtalanul prospektust. MELLER L. EGYED BUDAPEST IX. Lipótváros 7. Telefon-interurbán 46-31.

Lapunk nyomdájában egy jó házból való fiu TANULÓUL azonnal felvétetik.

Békéscsabán, a Mészárszék-u. 2090. számú, üzlethelyiségnek alkalmas

SAROKHÁZ

szabad kézből eladó.

Bővebbet ugyanott megtudható a tulajdonosnál.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül leg-hőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kenegette arcát. A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arc-bőrtét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Créme-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztatlansága (szeptő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szer utánozzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Créme készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s éppen azért, mert a titkot soha senkire sem birta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Créme mindig egyforma, annak kidolgozása leggondosabb, tehát a hatása is rögtön és biztos. Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kenegetni és használjunk oly szer, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedüli biztos és ártalmatlan szer az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szépség-szer a Földes-féle Margit-Créme, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrt, eltünteti a szeplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtakát, miltessert, arc- és kézvrösséget. Az arc ideális szép, üde és ifju lesz s emellett a Margit-Créme teljesen ártalmatlan.

Egy tévely ára 1 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit-puder (fehér, rózsás és krém színben) 1 korona 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. A Földes-féle Margit-Créme kapható a világ minden nagyobb gyógyszerárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni:

Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

A Földes-féle Margit-Créme Békéscsabán kapható: Lőrinczy László, Réthy Béla, Radó Miklós gyógyszerészeknél és Dobay Kálmán drogériájában.

Nagyszalonta és Tenke

között lévő

100 magyar hold

jóminőségű

szántóföld

apró parcellákban eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál dr. Ursziny János ur ügyvédi irodája Békéscsabán.

Egy használt, jó karban levő marha és sertés-

MÉRLEG

eladó.

Megtekinthető Dorn József géplakatos műhelyében Békéscsabán

BÉKÉSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

RÖNYVNYOMDÁJA ÉS KIADÓHIVATALA

Művészi kivitelű béli meghívók, eljegyzési, esküvői értesítések, névjegyek, üzleti kártyák, levélpapír és borítékok, számlák, körlevelek, gyászjelentések s mindenféle nyomtatványok olcsó áron készíttetnek

A kiadóhivatalban jutányos áron vétetnek fel hirdetések és azok biztos eredményre is vezetnek

Eladó birtok.

Liker Jánosné, Zahorán Mária tulajdonát képező és pedig a csabai határban, furisi határrészben fekvő

35 kis hold föld

és a békési határban
• Kondoros mellett levő •

144 kis hold föld

egészben vagy apróbb parcellákban **ELADÓ**

Értekezhetni dr. Ursziny János ügyvédi irodájában Békéscsabán vagy birtokosnővel Békéscsabán
• • 2102. házszám alatt. • •

A pusztakamuti gazdaságban

tisztavérű Polland-chinai tenyészetből ennek felosztása miatt

eladó

90 drb tenyészanya-sertés

15 „ kan

150 „ malac

Tudakozódások pusztakamuti intézőséghez u. p. Békéscsaba.

REIN JENŐ festék- és kefe-üzlete

BÉKÉSCSABA, Vasút-utca, Molnár-ház.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, miszerint kizárólagos

festék-, ecset- és kefeárú-üzletemet

ismét megnyitottam és raktárom tulhalmozottsága miatt igen jutányosan árusítok mindenféle festék- és kefe-árut. Kiválóan ajánlom saját készítményű olajfestékeimet. Mindennemű szobapadló lackjaimat, borostyánlak, linoleum, a világhírű „Medve”-jegyű padlólack egyedüli lerakata, angol és belföldi kocsimázak, mindennemű és színű száraz és por-festékek, homlokzat-festékek, ruhakelme festékek, művész-olaj és aquarell vízfesték, festő-vásznak, minden a festék szakmába és iparosok részére szükséges anyag-árak a legjobb minőségben a legjutányosabb áron.

== Amerikai petroleum és denaturált szesz jutányos áron. ==

Tisztelettel: **REIN JENŐ.**

Ugyanitt teljes fűszerüzlet-berendezés, valamint egy minden szobában felállítható és összerakható gőzfürdő igen jutányosan eladó.

Fényképkülönlegességek

Nagyítások Festmények

művészi kidolgozásban

BÉKÉSGY.

Ő Fensége József főherceg udvari fényképésznél

Békéscsabán, a katolikus templommal szemben.

Az intelligens közönség figyelmébe!

Aki szép, elegáns, izléses és modern

tapétázást, mázolást, cim- és szobafestést

óhajt lakásában vagy házában: forduljon bizalommal aulirottakhoz, akik elsőrangú szakiskolákban sajátítva el szakmájukat, az ország nagyobb városaiban és Budapesten szerzett tapasztalatokra hivatkozással, minden e szakba vágó munkákat gyorsan, pontosan és jutányos áron vállalnak helyben és vidéken is.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

CSÁNYI és NAGYMIHÁLY
Békéscsaba, Lepény-utca 762.

Uradalmak és uradalmi főtisztek figyelmébe!

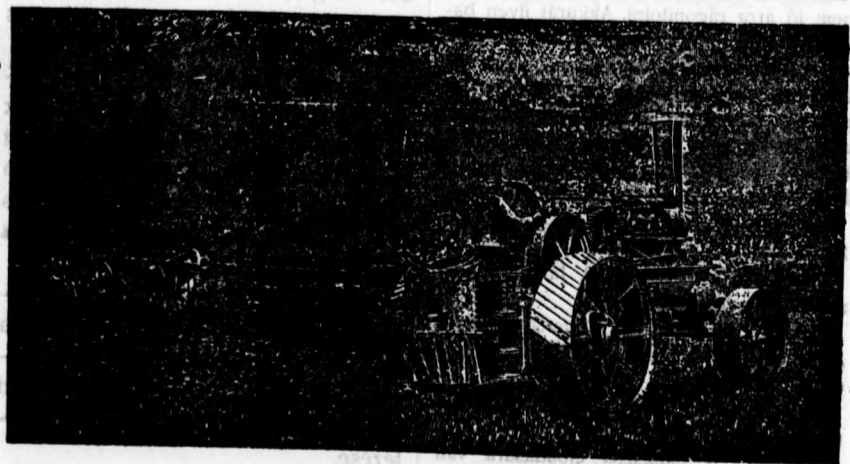
Uradalmak és uradalmi főtisztek figyelmébe!

Szállodások, vendéglősök, kávéháztulajdonosok figyelmébe!

Szegfű Rudolf gazdasági gépraktára

Békéscsaba, Buzapiac.

Ajánlja a legkittenőbb gyártmányú mezőgazdasági gépeket.

Bächer és Melichár elismert mezőgazdasági gépgyárának békésvármegyei kizárólagos képviselője. Földeknek gőzekével való felszántását a legjutányosabb áron elvállalja saját gőzekével. Óriási pénz- és időmegtakarítás a gazdáknak, kik földjüket gőzekével szántatják.

Johnston-féle aratógépek békésvármegyei főügynöksége

Kertmegnyitás.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy a

Széchenyi-ligeti

vendéglőt
május hó 1-én megnyitottam.

A t. közönség szives figyelmébe ajánlom kitűnő konyhám és a legfinomabb borokat. Naponta friss sör. Pontos, figyelmes kiszolgálás.

Ebéd- és vacsora-abonomák elfogadtatnak.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

tisztelettel

Rácz Sándor

Széchenyi-ligeti vendéglős.

A Széchenyi-ligetben állandóan
KARÁCSONYI JÁNOS
jóhírű zenekara hangversenyez.

Fűtő és gépész vizsgára

előkészíték jutányos árban és felelősség mellett.

Cím: MOLNÁR LAJOS okl. gépész ARADON, Radnai-ut 23.

Menyasszonyi kelengyék a legdiszesebb kivitelig.

Uj női divatáruház!**ALEXANDER TESTVÉREK**
BÉKÉSCSABA, Vasút-utca, Vidovszky-ház.

Tisztelettel van szerencsénk a hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy az általunk átvett Propper-féle divatüzletet nagyrészt kiárusítottuk és azt

a divat legszebb ujdonságaival

egész ujonnan berendezve

ALEXANDER TESTVÉREK CÉG ALATT

tovább vezetjük. Raktáron tartunk: Legujabb divatu és elismert legjobb gyártmányu

női ruhakelméket, selymeket, vászon, chiffon és különféle damaszt-árakat, ágy- és asztalkészleteket, szőnyeg, függöny, paplan- és ágybetéteket, különféle ruhadiszeket, a női szabósághoz szükséges összes kellékeket

s minden e szakmába vágó cikkeket. Midőn a t. vevőközönség nagybecsű pártfogását kérjük, biztosítjuk a legjutányosabb árakról, előzékeny és lelkiismeretes kiszolgálásról, maradunk kiváló tisztelettel

Alexander Testvérek.

Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek.

Mintákat kívánatra bérmentve küldünk.

Ingatlan-eladás.

Zahoran György tulajdonát képező volt Szeberényi-féle

78 okta föld

mely közvetlen a város mellett fekszik, igen kedvező fizetési feltételek mellett

bármely kis parcellákban is

eladó.

Értekezhetni dr. Ursziny János ügyvéd ur irodájában Békéscsabán.

I-ső rendű uradalmi hizlalt szopos

báránhús

kilója 56 krajcár.

Naponta kapható

Weisz Mihály

húscsarnokában Békéscsabán.

Reisz Miksa bútorgyára

Békéscsaba, Vasút-utca 1155. és 1156. sz.

**Műasztalos, kárpitos-
és diszitő-műhelyek.**

Rajziroda.

Telefon: 20. sz.

Telefon: 20. sz.

**Saját készítményű
teljes
lakásberendezések
állandóan
nagy választékban.**

VESZEK SZÉNÁT

nagyobb mennyiségben;
havontai átvétel

2-3 waggon,
esetleg waggononkint is.

Stein Mihály

tűzifa-, faszén- és mészügynök-
sege Békéscsabán, 1952. szám.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férőruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
elegendő, csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.- K.-ért, szintúgy felöltőszövetet, turisztalónt, selyemkamaránt stb. stb. gyári áron küld a mint megfizethető és szolid cég mindenütt ismert posztgyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvétel élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Minta, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Csanádapácán

30 kat. hold legkiválóbb

szántóföld

belsősséggel csekély készízetés mellett

Értekezhetni dr. Ursziny János

eladó. ur ügyvédi irodájában Csabán.

Eladó birtok.

Szatmár szabad királyi város-
tól negyedórai távolságra vo-
naton, egy

**230 holdas kitünő
minőségű birtok**

teljes felszereléssel együtt

eladó.

Bővebb felvilágosítás nyer-
hető: Nemes András nyomda-
tulajdonosnál Szatmáron.

Lilinger István és Társa

Békéscsabán, Vasut-utca, a Berbekucz szijgyártó mellett.

A tavaszi és nyári idényre ajánlják
a legelegánsabb szabású sikkes

férfi-, női- és gyermekcipő-üzletüket,

akik a legrövidebb idő alatt minden
e szakmába vágó munkát gyorsan,
pontosan és jutányosan készítenek.

Raktáron vannak:

Cipőkrémek díszdobozban
12 darab 3 korona.

Valódi angol
gummisarkok.

A legtartósabb angol
cipőfűzők.

„Togó“ fájdalommentes
tyukszemirtó! 20 fillér.

„Sudin“ lábizzadási
ellen biztosan ható szer.

Vidéki munkákra különös gondot fordítunk.

Egy próbarendelés mindenkit meggyőződtet
izléses munkánk jóságáról.

Szives pártfogást kérnek

Egy tanonc
fizetéssel
felvétetik

Lilinger István és Társa

Békéscsaba, Vasut-utca, a
Berbekucz szijgyártó mellett.

Köszén ✂ Klár!

■ Belföldi és porosz köszén, ■
■ bihari és dorogi mész ■

waggonszámra megrendelhető

Klár Andor kereskedelmi és bankirodájában
DEBRECZEN, Miklós-u. 23.

Olcsó árak. — Pontos szállítás. — Kívánatra részletes ajánlat.

Bankosztály: Törlesztéses, kötvény- és váltókölcsonök, tárc hitel
kereskedőknek és gyárosoknak, gazdáknak személyi hitel.

TELEFON: 445. SZ.

TELEFON: 445. SZ.

Festéküzlet!

A szobafestő és mázoló-mester
urak különös figyelmébe ajánlja
saját készítésű

olajfestékeit, továbbá száraz festék és
ecset-árukat, valamint kence és lakkokat

s az összes itt fel nem sorolt
hozzávaló összes árukat jutányos
árakon, nagy választékban:

Klein Jakab — fűszer- és
festékkereskedő
Békéscsabán, Berényi-ut.

Szobapadló lakkok!

Szobapadló lakkok!

Nagy tavaszi vásár!

Tisztelettel értesitem Békéscsaba és vidéke nagyérdemű
közönségét, hogy raktárom tulhalmozottsága miatt

NAGY

TAVASZI VÁSÁRT

rendezek s feltünő olcsó áron

árusítom az összes férfi-, női-
és gyermekcipők, női és férfi
nyakkendők, női- és férfi
gallérok, kézelők, ingek,
divatos kalapok, keztyűk,

fűzők, női bluzok, harisnyák, napernyők, kézi- és
utazó táskák, bőröndök, gyermekkocsik s e helyen
fel nem sorolt összes árukat.

Feltünő olcsó árak!

Kérem a nagyérdemű közön-
séget raktárom megtekintésére.

BLAU BÉLA

dívatáru - kereskedő
Békéscsaba, Kossuth-
szoborral szemben.